

Beregning af antal igangsættelser og dødfødsler

Et tidligere tilbud om igangsættelse af fødsler efter fastsat terminsdato i forhold til nuværende praksis vil forebygge dødfødsler. Ændringen vil medføre at flere gravide skal sættes i gang. Udregningen af de absolute tal for disse ændringer er kompliceret og usikker. Det handler ikke kun om at flere gravide skal sættes i gang, men også at nogle gravide skal sættes i gang tidligere end hvad praksis er i dag. Estimeringen bliver yderligere kompliceret af, at man ikke ved, hvor mange gravide der vil ønske igangsættelse på det anbefalede tidspunkt. Derudover vil nogle gravide nå at gå i spontan fødsel før en igangsættelse kan iværksættes. Nederst ses de gennemsnitlige tal for danske fødsler for perioden 2012-2018, som lægger til grund for estimererne i den nationale kliniske anbefaling for igangsættelse af fødsler.

Ekstra igangsættelser

Sundhedsstyrelsen estimerer, at en ændring i igangsættelsespraksis vil betyde ca. 5.500 ekstra igangsættelser om året.

I dag er der i alt ca. 15.000 fødsler fra 41+0 og på nuværende tidspunkt bliver 6.000 af dem sat i gang. Umiddelbart vil det betyde 9.000 ekstra igangsættelser om året. Dog må det formodes, at en del af dem der i dag føder på dag 41+0 ikke vil kunne nå at få planlagt en igangsættelse inden de går spontant i fødsel. Derfor vil det give mere mening at kigge på dem, der i dag føder fra 41+1. Her er der totalt 12.500 fødsler, hvoraf ca. 5.500 allerede igangsættes, så det giver ca. 7.000 ekstra igangsættelser. Herudover er det forventet af nogle gravide vil takke nej til igangsættelse og hellere afvente spontan fødsel. I Danmark opgøres det ikke systematisk om de gravide som føder spontant, er blevet tilbudt igangsættelse og om de har sagt nej eller der fx ikke har været tid.

Sundhedsstyrelsen vurderer at ca. 80% af alle lavrisiko gravide der får tilbudt igangsættelse vil tage imod tilbuddet. Da vi ikke har danske opgørelser af, hvor mange det tager imod tilbuddet om igangsættelse, er denne vurdering baseret på et norsk studie¹ som rapporterer, at 20% af lavrisiko gravide som blev tilbudt igangsættelse 41+0 ville afvente spontan fødsel. Med udgangspunkt i at 7.000 ekstra gravide vil tilbydes igangsættes som følge af den nye anbefaling, og at 20% af disse vil ønske at afvente spontan fødsel, så vurderer Sundhedsstyrelsen at den nye anbefaling vil medføre ca. 5.500 ekstra igangsættelser om året. Dette giver i alt ca. 11.500 igangsættelser fra uge 41+0 om året.

Usikkerheder som ikke er taget med i beregningerne er, at fødslerne fra uge 41+0 både inkluderer risikograviditeter og normale graviditeter, og at de nuværende igangsættelser fra 41+0 også inkluderer risikograviditeter, altså hvor man har sat fødslen i gang enten på grund af en risikofaktor hos moderen eller der har været indikation af at barnet ikke har det godt. Derudover er der ikke taget hensyn til hvor mange igangsættelser der bliver udskudt på grund af fx akut aktivitet på fødegangen og hvor mange som i udgangspunktet ønsker at afvente spontan fødsel, men bliver sat i gang på et senere tidspunkt.

¹ Klefstad OA, Økland I, Lindtjørn E, Rygh AB, Kaada K, Hansen ML, Eggebø TM. A more liberal approach towards induction of labour in prolonged pregnancy does not result in an adverse labour outcome. Dan Med J. 2014 Sep;61(9):A4913. PMID: 25186547.

Dødfødsler

Sundhedsstyrelsen estimerer at en ændring i praksis vil kunne forebygge ca. 7 dødfødsler om året.

Af den nationale kliniske anbefaling for igangsættelse af fødsler fremgår det, at det er muligt at forebygge 0,60 dødfødsler per 1000 igangsættelser. For at udregne de absolutte tal bør man kigge på både de gravide som i dag ikke sættes i gang, og dem som allerede bliver sat i gang, men som vil blive sat i gang på et tidligere tidspunkt.

Udregningen af antal dødfødsler som kan forebygges vil være afhængig af, hvor mange der egentlig ender med at blive sat i gang. Hvis vi anvender tallene fra udregningen på de ekstra igangsættelser vil der være tale om ca. 11.500 igangsættelser, som vil betyde 7 dødfødsler årligt forebygget. Dette er baseret på:

- Antal nuværende igangsættelser fra 41+0: 6.000
- Antal ekstra igangsættelser: 5.500
- Total antal årlige igangsættelser fra 41+0: 6.000 + 5.500 = 11.500
- Antal færre dødfødsler: $0,6 \times 11,5 = 7$

Gennemsnitstal for 2012-2018

Antal årlige fødsler: 58.938

Antal fødsler fordelt på gestationsalder i dage efter 41+0 ²			
Gestationsalder	Ej igangsat	Igangsat	Total
41+0	1935	532	2468
41+1	1720	571	2291
41+2	1445	431	1876
41+3	1320	563	1883
41+4	1079	638	1717
41+5	798	1129	1927
41+6	358	1188	1547
42+0	137	610	748
42+1	45	231	276
42+2	20	69	89
42+3	10	19	29
42+4	8	7	15
42+5	3	6	9
42+6	3	5	8
Efter 42+6	15	7	22
I alt	8896	6006	14905

² Baseret på udtræk fra Sundhedsdatastyrelsen. Det er ikke muligt at få tal efter 2018 på grund af opdatering af Landspatientregistret

Antal dødfødsler efter gestationsalder 41+0 er sjældent og varierer meget fra år til år. Det er ikke muligt at opgøre dødfødsler ned på præcis gestationsalder, da tallene er så små at de fra Sundhedsdatastyrelsen bliver diskretioneret. Derfor er det i nedenstående opgjort som det samlede antal dødfødsler efter gestationsalder 41+0.

Gennemsnittet for 2012-2018 er 10 dødsfødsler om året.

Antal dødfødsler per år efter gestationsalder 41+0	
2012	5
2013	13
2014	5
2015	11
2016	13
2017	10
2018	12